



**REPUBLIKA HRVATSKA  
SISAČKO MOSLAVAČKA ŽUPANIJA  
GRAD SISAK  
GRADONAČELNICA**

**KLASA: 610-01/19-01/3  
URBROJ: 2176/05-01/1-19-1**

Sisak, 12. studenog 2019.

**GRADSKO VIJEĆE  
GRADA SISKA**

**PREDMET: Materijal za sjednicu Gradskog vijeća  
- dostavlja se**

Sukladno članku 36. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Siska ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije", broj 12/09, 20/09, 9/10, 4/13, 6/13-pročišćeni tekst, 11/13, 13/13, 20/17, 13/18 i 18/18 - pročišćeni tekst) dostavlja se:

1. Prijedlog Odluke o donošenju Gradskog programa za mlade Grada Siska za razdoblje od 2020. do 2024. godine
2. Pravni temelj, potrebna financijska sredstva za provedbu akta, obrazloženje
3. Prilog: Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

S poštovanjem,

**GRADONAČELNICA**

Kristina Ikić Baniček

Prijedlog

Gradsko vijeće Grada Siska, na temelju članka 13. Zakona o savjetima mladih („Narodne novine“ broj 41/14), članka 15. Statuta Grada Siska („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj 12/09, 16/10, 9/11, 18/12, 4/13, 6/13-pročišćen tekst, 14/14, 9/15, 10/16, 6/18 i 18/18-pročišćeni tekst) i članka 8. Odluke o osnivanju Savjeta mladih Grada Siska („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj 20/14), na \_\_\_\_\_ sjednici održanoj \_\_\_\_\_ 2019. godine, donosi

**ODLUKU**  
**o donošenju Gradskog programa za mlade Grada Siska**  
**za razdoblje od 2020. do 2024. godine**

Članak 1.

Ovom Odlukom donosi se Gradski program za mlade Grada Siska za razdoblje od 2020. do 2024. godine koji je sastavni dio ove Odluke, ali nije predmet objave.

Članak 2.

Odluka i Program će biti objavljeni na internetskim stranicama Grada Siska.

Članak 3.

Ova Odluka objavit će se u „Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije“, a stupa na snagu 1. siječnja 2020. godine.

**GRADSKO VIJEĆE**  
**GRADA SSKA**

**KLASA:**  
**URBROJ:**  
**Sisak,**

**PREDSJEDNICA**  
**Ivana Cindrić, v.r.**

# GRADSKI PROGRAM ZA MLADE GRADA SISKA

2020. – 2024.

The logo features the text "GPVI Sisak" in a bold, stylized font with a metallic, 3D effect. The letters are outlined and have a gradient, giving them a sense of depth. The text is set against a dark, horizontal, brush-stroke-like background that tapers at both ends.

## **PROGRAM IZRADIO:**

**Grad Sisak u suradnji s PRONI Centrom za socijalno podučavanje**

## **PRIORITETNE MJERE PREDLAGALI:**

**Popis sudionika aktivnosti:**

**Grad Sisak,**

**Koordinacija udruga mladih Siska,**

**Sisačko-moslavačka županija,**

**Savjet mladih Grada Siska 2019.-2021.,**

**Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Sisak,**

**PU Sisak - Policijska uprava Sisačko-moslavačka,**

**Zavod za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije,**

**Centar za socijalnu skrb Sisak,**

**Agencija lokalne demokracije Sisak – Volonterski centar Sisak,**

**Udruga za promicanje kulture Zeleni Brijeg,**

**UMAK Sisak,**

**Udruga Kištra Team Sisak,**

**Udruga LOTUS,**

**Udruga GUMA,**

**Udruga Kult.com,**

**Udruga Kino Klub Sisak,**

**Srednja škola Viktorovac,**

**Gimnazija Sisak,**

**Strukovna škola Sisak,**

**Ekonomska škola Sisak,**

**Industrijsko-obrtnička škola Sisak,**

**Metalurški fakultet,**

**Udruga studentske organizacije Sisak,**

**Gradsko društvo Crvenog križa Sisak,**

**Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak,**

**Gradski muzej Sisak,**

**Gradska galerija Striegl,**

**PRONI Centar za socijalno podučavanje**

## **SADRŽAJ PROGRAMA**

### UVOD

Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017.

Demografski trendovi

Projekt „Gradski program za mlade Grada Siska“

### GRADSKI PROGRAM ZA MLADE GRADA SISKA

### CILJEVI PROGRAMA

### FINANCIRANJE PROGRAMA

### OPERATIVNI PLAN

### PRIORITETNA PODRUČJA

OBRAZOVANJE, PROFESIONALNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE  
U KONTEKSTU CJELOŽIVOTNOG UČENJA

ZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO

SOCIJALNA POLITIKA

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU

KULTURA I SLOBODNO VRIJEME MLADIH

MLADI U EUROPSKOM I GLOBALNOM OKRUŽENJU

## UVOD

Gradski program za mlade Grada Siska usmjeren je mladima u dobi od 15 do 30 godina, njihovoj dobrobiti i podizanju razine kvalitete njihovog života.

Izradu Gradskog programa za mlade potaknuo je Grad Sisak u okviru provedbe projekta Gradski program za mlade Grada Siska.

Kao podloga za donošenje Programa korištena su istraživanja, strukturirani dijalog i konzultacije provedene u okviru provedbe projekta.

Prilikom izrade Programa za mlade Grada Siska 2020.-2024. nastojao se postići visoki stupanj usklađenosti sa sadržajem i zacrtanim smjerom još uvijek relevantnog dokumenta:

### Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017.

Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 09. listopada 2014. godine.

Cilj Nacionalnog programa je unaprjeđenje aktivnosti tijela državne uprave i javnih ustanova koje, svojim djelokrugom i nadležnostima, pridonose zadovoljavanju potreba mladih i podizanju kvalitete njihova života sa svrhom njihove optimalne društvene integracije. U svakom pojedinom području zacrtani su posebni ciljevi koji se žele ostvariti kroz predložene mjere i zadatke, a odnose se na mlade u dobi od 15 do 30 godina.

Nacionalni program sadrži opsežnu analizu stanja mladih u Hrvatskoj, kao i specifične ciljeve za svako područje. Nacionalni program također za svaku pojedinu mjeru definira provedbene zadatke, nositelje i suradnike u provedbi, rokove provedbe, kao i indikatore provedbe.

Sveukupno 7 područja djelovanja sadrži 40 mjera koje obuhvaćaju 118 provedbenih zadataka kako slijedi:

- Obrazovanje, profesionalno osposobljavanje i usavršavanje u kontekstu cjeloživotnog učenja,
- Zapošljavanje i poduzetništvo,
- Socijalna zaštita i uključivanje,
- Zdravlje i zdravstvena zaštita,
- Aktivno sudjelovanje mladih u društvu,
- Kultura i mladi,
- Mladi u europskom i globalnom okruženju.

Nacionalni program također definira preporuke jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za razvijanje lokalnih, odnosno područnih (regionalnih) programa za mlade, osiguravanje prostora za provođenje aktivnosti udruga mladih i za mlade, sufinanciranje projekata i programa usmjerenih mladima, posebno Klubova mladih, Informativnih centara za mlade, centara za mlade i dr.

Županije, gradovi i općine su pozvani djelovati u partnerstvu s državom i organizacijama civilnog društva u ostvarenju ciljeva i provođenju aktivnosti za dobrobit mladih navedenih Nacionalnim programom za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine.

Potiču se županije, gradovi i općine da sukladno svojim kapacitetima i mogućnostima pronađu načine za osiguravanje odgovarajućih prostora za provođenje aktivnosti udruga mladih i za mlade, sportskih, kulturnih, obrazovnih i sličnih programa na dobrobit zajednice u kojoj mladi žive.

Županije, gradovi i općine se također pozivaju da iniciraju, podupiru i sukladno svojim mogućnostima sufinanciraju:

- osnivanje i rad udruga mladih i za mlade, inicijativa i neformalnih skupina mladih na svojem području;
- udruge mladih i za mlade i inicijative mladih koje svojim djelovanjem potiču sudjelovanje mladih u društvenom odlučivanju te im nude informiranje i obrazovanje u tom području;
- uključivanje mladih i njihovih udruga u djelovanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a osobito uključivanje mladih u donošenje svih odluka koje ih se neposredno tiču;
- programe i projekte udruga mladih i za mlade koji pridonose ciljevima Nacionalnog programa za mlade i pojedinog lokalnog i područnog (regionalnog) programa za mlade;
- programe i projekte kojima se ostvaruje suradnja s drugim udrugama mladih i za mlade u Hrvatskoj i inozemstvu;
- omladinska i studentska informativna i obrazovna glasila na lokalnoj razini;
- projekte osnivanja i djelovanja Klubova mladih na lokalnoj razini, Info-centara za mlade na županijskoj i lokalnoj razini i centara za mlade.

# GRADSKI PROGRAM ZA MLADE GRADA SISKA

**Gradski program za mlade** Grada Siska je, s jedne strane **primjena Nacionalnog programa za mlade Republike Hrvatske** (2014. – 2017., usvojila Vlada RH, listopad 2014.), a s druge strane izraz skrbi Grada Siska za svoje mlade sugrađane i vlastitu budućnost.

Iz Gradskog programa za mlade koji je kreiran za razdoblje 2015.-2017. godine preuzeto je ukopno 15 mjera jer su, radi ostvarivanja ciljeva postavljenih u toj verziji Programa, navedene mjere i dalje na snazi. Novoopisanim mjerama želi se osigurati provodljivost mjera iz prethodne verzije, te nadopuniti postupak provedbe istih uz prilagodbu trenutnim potrebama i prioritetima ciljane skupine mladih.

Mlade u ovom Programu definiramo kao pripadnike dobne skupine od 15 do 30 godina, kao što je određeno Nacionalnim programom za mlade Republike Hrvatske, a to je dobna skupina koja je nedovoljno integrirana u ukupan društveni život.

Mladi grada Siska, u dobi od 15 do 30 godina, čine gotovo **petinu (8.274)** njegove ukupne **populacije (47.768)** - podaci preuzeti iz statistike popisa stanovništva iz 2011. godine. Ovaj se program stoga obraća mladim ljudima, bili oni u obrazovnom sustavu, aktivnom građanstvu, na tržištu rada, u znanosti, u gospodarskim djelatnostima, u zdravstvu i svim drugim djelatnostima ovog grada, ili tek traže svoj posao i svoju društvenu afirmaciju.

Pojedini ciljevi Programa već su u procesu ostvarivanja, no njihovo definiranje je nužnost u sastavljanju ovoga Programa. Oni ciljevi koji još nisu u procesu ostvarivanja, morali bi biti konkretizirani u radu stručnih službi i drugih dionika relevantnih za pojedini cilj i/ili mjeru, te bi se, u suradnji s mladima, trebalo započeti njihovo ostvarivanje. Implementacija istih trebala bi se, imajući u vidu njihovu kompleksnost, dogoditi u razdoblju od 2020. do 2024. godine.

Gradski program za mlade Grada Siska podupire i **prati Strategiju razvoja Sisačko-moslavačke županije i Grada Siska**, te stvara osnovne pretpostavke za pružanje većeg značaja mladima u društvenim, političkim i gospodarskim područjima.

Također, predloženi Program temelji se na suvremenim načelima politike prema mladima, koje su usvojili Ujedinjeni narodi i Vijeće Europe, a posebno je usmjeren na **implementaciju Bijele knjige** – novih poticaja za europsku mladež (Europske komisije).

Donošenjem ovog Programa uspostavljena je legislativa koja, odnoseći se na potrebe i probleme mladih, definira zadatke pojedinih resora i stručnih ustanova te ostalih relevantnih dionika u sustavu Sisačko-moslavačke županije i Grada Siska koji, ispunjujući ustavne, zakonske i međunarodne obveze vezane uz mlade ljude te izgradnjom konstruktivnog i partnerskog odnosa s organizacijama civilnoga društva, dionicima profitnog sektora i jedinicama lokalne samouprave surađuju na postizanju zadanih i zajedničkih ciljeva.

## CILJEVI PROGRAMA

**Grad Sisak** Gradskim programom za mlade postavlja osnovne ciljeve svoje politike prema mladima i ispunjava svoju obvezu u stvaranju uvjeta i pružanju svih potrebnih mogućnosti razvoja i unapređenja kvalitete življenja mladih. Grad Sisak i dionici javnog, civilnog i profitnog sektora, aktivno će pružati svoju stručnu, financijsku, političku te drugu dostupnu potporu.

**Nositelji Operativnog plana** samostalno će pokretati inicijative namijenjene ispunjenju dodijeljenih zadaća, ali i nuditi i poticati partnerstvo i suradnju relevantnim dionicima, posebice udrugama mladih i za mlade, kako bi ih osnažili za pojačano i koordinirano djelovanje te postupno preuzimanje uloge organizatora i samostalnog nositelja Programa.

**Cilj Programa je** osnažiti društveni položaj mladih ljudi, te utvrditi koje mogućnosti gradske ustanove, gradska uprava i svi drugi društveni dionici mogu poduzeti kako bi se položaj mladih ljudi poboljšao. Jasno se određuje sadašnje stanje, željeno stanje (ciljevi) i mjere, kao i njihovi nositelji koji bi trebali dovesti do ostvarenja tih ciljeva.

## **FINANCIRANJE PROGRAMA**

**Grad Sisak** će iz sredstava proračuna osigurati sredstva ili dio sredstava potrebnih za realizaciju Gradskog programa. Time će se poticati i ostale nositelje mjera ili aktivnosti, te druge potencijalne suradnike, da njihovu provedbu uvrste u svoje godišnje planove proračunskih pozicija, u skladu s utvrđenim Operativnim planovima za provedbu pojedinih mjera ili aktivnosti. Za realizaciju pojedinih zadataka, koje će se ostvarivati u suradnji i partnerstvu s jedinicom lokalne samouprave, očekuje se sudjelovanje u financiranju realizacije Programa, sukladno potrebama mladih, potrebama lokalne zajednice, te mjerama ovog Programa koje trebaju biti realizirane.

U svrhu realizacije pojedinih mjera iz Gradskog programa, njihovi nositelji mogu zaključivati ugovore s međunarodnim organizacijama i drugim zainteresiranim donatorima.

## **OPERATIVNI PLAN**

U nastojanju da se postignu ciljevi lokalne politike prema mladima, Grad Sisak ovim Programom obvezuje Upravne Odjele pri Gradu Sisku da **u razdoblju od 2020. – 2024.** provedu u njemu sadržane prioritetne mjere prema nuputcima opisanima u okviru Operativnog plana.

Za koordiniranje provedbe Gradskog programa zadužuje se Grad Sisak sa svojim odjelima te Savjetom mladih Grada Siska.

Provođenje Gradskog programa odvijat će se prema Operativnom planu u kojem su detaljizirane mjere te definirani suradnici i partneri. Grad Sisak i Savjet mladih Grada Siska zaduženi su za koordiniranje provedbe izrade Operativnog plana u roku od tri do šest mjeseci od usvajanja Gradskog programa za mlade. Isto tako, u predviđenom razdoblju provedbe programa, imaju dužnost vršiti provjeru provedbe mjera u okviru programa rada Savjeta mladih Grada Siska te nadležnog upravnog odjela pri Gradu Sisku zaduženom za rad usmjeren prema mladima.

Mjere određene ovim Programom imaju navedene nositelje zadužene za provedbu tih mjera.

### **Gradski Program za mlade Grada Siska obuhvaća sljedeća područja:**

1. OBRAZOVANJE, PROFESIONALNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE U KONTEKSTU CJELOŽIVOTNOG UČENJA
2. ZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO
3. SOCIJALNA POLITIKA
4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA
5. AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU
6. KULTURA MLADIH I SLOBODNO VRIJEME
7. MLADI U EUROPSKOM I GLOBALNOM OKRUŽENJU



# **PRIORITETNA PODRUČJA**

## **PODRUČJE 1**

### **OBRAZOVANJE, PROFESIONALNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE U KONTEKSTU CJELOŽIVOTNOG UČENJA**

#### **Pojam:**

Prioritet Gradskog programa za mlade nedvojbeno je obrazovanje jer je većina mladih uključena u sustav obrazovanja koje postaje najznačajniji društveni resurs svake zajednice.

Ovaj Program se tek djelomice upušta u probleme obrazovne politike jer je ona još uvijek gotovo potpuno centralizirana te je utjecaj lokalne zajednice minimalan.

Kada govorimo o obrazovanju, procesima obrazovanja ili uspjesima obrazovanja obično mislimo na formalni kontekst obrazovanja u školi ili na fakultetima. Školsko doba je međutim, u usporedbi s našim životnim vijekom, relativno kratak period. Ono je, iako veoma značajno, vremenski ograničeno i omogućuje nam da steknemo određeni nivo znanja u određenim znanstvenim disciplinama.

Međutim, veliki dio znanja i kompetencija se stječe i izvan formalnih obrazovnih ustanova. U ovome kontekstu mladi uče na radnom mjestu, u slobodno vrijeme, putem medija, kroz razne tečajeve i seminare, kroz volonterske angažmane, itd. U posljednje vrijeme interes za razne procese učenja koji se odvijaju izvan formalnih obrazovnih ustanova je značajno porastao. Izvanškolsko obrazovanje se razlikuje od formalnog obrazovanja i može se podijeliti na neformalne i informalne procese obrazovanja ili učenja.

Ovi razni oblici obrazovanja i učenja imaju određene razlike, ali i sličnosti. Upravo zbog toga neophodno je uz formalno obrazovanje isticati i neformalno kao vrlo važan segment učenja i obrazovanja.

Neformalno obrazovanje obuhvaća ne samo organizirane, nego i spontane obrazovne aktivnosti koje su uspostavljene izvan formalnog obrazovnog sustava. Prilagođeno je potrebama i interesima korisnika u svrhu usvajanja niza životnih vještina, specifičnih znanja, te upoznavanja s vrednotama i ciljevima demokratskog i civilnog društva. Razvijenost i raznolikost programa neformalnog obrazovanja odraz je razvijivosti društva u cjelini.

Neformalno obrazovanje velik je, neiskorišten i marginaliziran prostor djelovanja mladih. U gradu Sisku ovo područje ima veliki potencijal, ali još uvijek je na margini zanimanja Ministarstva znanosti i obrazovanja. U razvijenim zemljama neformalni oblici obrazovanja već koriste više od 50% financijskih sredstava koja se troše za obrazovanje, a taj sektor i dalje raste te je jedan od uvjeta za dodjelu financijske potpore iz nekih europskih fondova.

#### **Mjera 1.1. - *Poticanje cjeloživotnog učenja i promoviranje istog kao važnog faktora za osobni i profesionalni razvoj mladih, te kao oblika prevencije rizičnih ponašanja kod mladih.***

- Poticanje razvoja i provedbe programa neformalnog obrazovanja kroz programe različitih dionika kao nadopunu formalnih programa obrazovanja
- Poticanje razvoja programa izvannastavnih aktivnosti za mlade, posebice obrazovnih
- Poticanje koordiniranosti i usklađenosti programa obrazovanja s potrebama tržišta rada

Nositelj: Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport, branitelje i civilno društvo Grada Siska, Savjet mladih Grada Siska, organizacije civilnog društva

Suradnici: Hrvatski zavod za zapošljavanje, fakulteti, srednje škole, organizacije civilnoga društva

#### **Mjera 1.2. - *Poticanje provedbe edukacija za informiranje roditelja i djelatnika obrazovnih ustanova o neformalnom obrazovanju i odgoju.***

- Poticanje organiziranja i provedbe edukativnih programa na temu neformalnog obrazovanja i odgoja u srednjim školama, organizacije civilnoga društva

- Poticanje informiranja mladih za teme neformalnog obrazovanja i odgoja od strane profesora/nastavnika

Nositelj: Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport, branitelje i civilno društvo Grada Siska, Savjet mladih Grada Siska

Suradnici: srednje škole, organizacije civilnoga društva

### **Mjera 1.3. *Poticanje razvoja raznolikih programa neformalnog informatičkog obrazovanja mladih koji će osigurati potrebna znanja i sigurno korištenje novih tehnologija, posebice Interneta.***

- Poticanje razvoja programskih aktivnosti za dodatno informatičko obrazovanje mladih u sklopu klubova mladih, udruga mladih i za mlade, info-centra za mlade, te ustanova za mlade
- Poticanje stvaranja školskih Internet-zona
- Poticanje stvaranja javnih Internet-zona

Nositelj: Savjet mladih Grada Siska

Suradnici: Info-centar za mlade Sisak, udruge mladih i za mlade, mjesni odbori, Narodna knjižnica i čitaonica, informacijsko-komunikacijske tvrtke

### **Mjera 1.4. *Provođenje i podupiranje dostupnosti školskih, sveučilišnih i veleučilišnih prostora onim udrugama koje učenicima i studentima nude neprofitne sportske i kulturne programe, programe informatike i tehničke kulture, programe razvoja demokracije, civilnog društva, multikulturalnosti, interkulturalnosti i druge različite korisne programe neformalnog obrazovanja u skladu s prioritetima i potrebama mladih.***

- Podupiranje dodjeljivanja dopusnica za korištenje školskih, sveučilišnih i veleučilišnih prostora u gradu Sisku onim udrugama koje nude korisne programe neformalnog obrazovanja u skladu s prioritetima i potrebama mladih

Nositelj: Savjet mladih Grada Siska

Suradnici: Grad Sisak, Sisačko-moslavačka županija, obrazovne ustanove u gradu Sisku

### **Mjera 1.5. *Nastavak povećanja broja dodijeljenih stipendija i subvencija studentima s područja grada Siska.***

- Poticanje stipendiranja i subvencioniranja studenata s područja grada Siska
- Promoviranje programa stipendiranja i subvencioniranja u zajednici
- Kontinuirani razvoj kriterija stipendiranja i subvencioniranja, s ciljem poticanja obostrane odgovornosti (javne uprave i mladih)
- Razvoj programa stipendiranja za deficitarna i obrtnička zanimanja
- Razvoj programa stipendiranja za obrazovanje mladih u riziku od socijalnog isključivanja, posebno mladih u sustavu alternativne skrbi (domovima za djecu, odgojnim domovima i udomiteljskim obiteljima)

Nositelj: Grad Sisak, Metalurški fakultet

Suradnici: Sisačko-moslavačka županija, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, obrazovne ustanove u gradu Sisku, Obrtnička komora

### **Mjera 1.6. *Poticanje zainteresiranosti mladih za deficitarna zanimanja i edukacije te poticanje motiviranosti na angažiranost u vidu samozapošljavanja i samoodrživosti.***

- Poticanje stipendiranja i subvencioniranja studenata i srednjoškolaca s područja grada Siska
- Promoviranje programa stipendiranja i subvencioniranja u zajednici
- Poticanje umrežavanje ustanova i institucija u svrhu promocije deficitarnih zanimanja i programa samozapošljavanja
- Promoviranje deficitarnih zanimanja u osnovnim i srednjih školama

Nositelj: Grad Sisak

Suradnici: Sisačko-moslavačka županija, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, obrazovne institucije u gradu Sisku, Hrvatska obrtnička komora, organizacije civilnoga društva

## PODRUČJE 2

### ZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO

#### **Pojam:**

Sisak je dio sredine u kojoj je izražena visoka stopa nezaposlenosti. U ukupnoj nezaposlenosti, udio mladih je visok. Nezaposlenost je jedan od najvećih problema mladih, a to je vidljivo i iz statističkih podataka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o broju evidentiranih nezaposlenih osoba.

Nezaposlenost, nepostojanje perspektive za određena zanimanja i plana politike zapošljavanja opasni su zbog tvorenja manjka samopoštovanja, apatije, frustracija, gubljenja povjerenja u važne ustanove sustava, nemogućnosti normalnog zasnivanja obitelji i rješavanja stambenog pitanja, te poticanja odlaska "trbuhom za kruhom" u veće sredine, mahom u veće gradove (prvenstveno Zagreb), ili pak u inozemstvo.

Zbog nedovoljne upućenosti mladi često odabiru zanimanja za koja se unaprijed može predvidjeti nemogućnost zapošljavanja u vlastitom gradu ili županiji.

Također, mladi iz kolektivnog, ali i vlastitog iskustva crpe negativan osjećaj "namještanja"/"rezerviranih" radnih mjesta, "namještenih" natječaja, "beskonačnog" rada na crno ili rodne neravnopravnosti.

Osjećaju besperspektivnosti doprinosi i činjenica da nije dovoljno zaživio sustav informiranja o mogućnostima samozapošljavanja i poticanja poduzetništva. Mladima su još uvijek najveće prepreke administracija, porezni sustav, česte promjene propisa, kompliciranost i osjećaj nedostatka logističke podrške mladim poduzetnicima.

Grad Sisak ne pruža mladim ljudima dovoljno mogućnosti sezonskog, povremenog i privremenog zapošljavanja kroz Servis povremenog i privremenog zapošljavanja učenika i mladih. Rijetki su primjeri među gradskim poduzećima da u vrijeme godišnjih odmora tijekom ljeta zapošljavaju na jednostavnijim poslovima mlade koji vape za nekim izvorom zarade.

#### **Mjera 2.1. Osiguravanje podrške programima koji pripremaju mlade za konkurentno nastupanje na tržištu rada.**

- Razvoj znanja i vještina prilagođenih potrebama na tržištu rada, te podizanje samopouzdanja mladih
- Omogućavanje stjecanja radnog iskustva tijekom školovanja
- Poticanje mobilnosti i umrežavanja mladih
- Job-klub za mlade

Nositelj: Grad Sisak, Sisačko-moslavačka županija, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatski zavod za zapošljavanje

Suradnici: Grad Sisak, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Poduzetnički inkubator, organizacije civilnog društva

#### **Mjera 2.2. Informiranje i izobrazba o mogućnostima zapošljavanja te poduzetništva mladih.**

- Osnivanje poduzetničkog centra (usmjerenog mladima)
- Osnivanje kluba za zapošljavanje mladih (Klub tražitelja posla za mlade)
- Osiguravanje dostupne, relevantne i aktualne informacije

Nositelj: Grad Sisak, Sisačko-moslavačka županija, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatski zavod za zapošljavanje

Suradnici: Grad Sisak, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Poduzetnički inkubator, organizacije civilnog društva

#### **Mjera 2.3. Osposobljavanje mladih za korištenje resursa za samopriveđivanje i uključivanje u sustav tržišta rada.**

- Utvrđivanje liste kandidata za samoprivredivanje
- Provođenje stručnih seminara i tečajeva za korištenje EU fondova i državnih programa i poticaja
- Osposobljavanje za osnivanje zadruga, klastera, inovacijskih timova i sl.

Nositelj: Grad Sisak, Sisačko-moslavačka županija, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, udruga mladih i za mlade

Suradnici: Grad Sisak, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Poduzetnički inkubator, organizacije civilnoga društva.

## PODRUČJE 3

### SOCIJALNA POLITIKA

#### Pojam:

Pod socijalnom politikom prema mladima ovdje podrazumijevamo sustav usmjerenih društvenih intervencija (potpore i službe) u funkciji prevladavanja socijalnih rizika, ublažavanja socijalnih nejednakosti, ujednačavanja životnih šansi te poticanja društvene solidarnosti. To je nužno za bolju socijalnu integraciju svih mladih, a posebice skupina koje trebaju dodatnu pozornost i potporu.

Učinkovitom socijalnom zaštitom mladih, zajednica skrbi za njihovu dobrobit te mladima pruža osjećaj sigurnosti u društvu kojem pripadaju, osobito kad je riječ o mladima koji žive u siromaštvu, nezaposlenim mladima i onima koji pate od težih bolesti. Osim što broj mladih koji se nalaze u riziku od socijalne isključenosti zahtjeva veliku angažiranost Centra za socijalnu skrb, kao sve značajniji pružatelji preventivnih usluga i usluga potpore mladima u riziku od socijalne isključenosti javljaju se organizacije civilnog društva.

#### Mjera 3.1. **Informiranje mladih o rizicima socijalne isključenosti i mogućnostima rješavanja problema s posebnim naglaskom na područje zdravlja, zapošljavanja i obrazovanja.**

- Uspostavljanje suradnje sa svim dionicima s ciljem razmjene i skupljanja relevantnih informacija za mlade na jednom fizičkom i virtualnom prostoru
- Informiranje mladih o postojećim sadržajima i mogućnostima uključivanja i osobnog djelovanja putem radionica, treninga, prezentacija, predavanja, okruglih stolova, javnih rasprava
- Osiguravanje fizičkog prostora u središtu grada pristupačnog svim mladima i financijska potpora provođenju programa i aktivnostima s posebnim naglaskom na područje zdravlja, zapošljavanja i obrazovanja

Nositelj: Grad Sisak, Centar za socijalnu skrb, Hrvatski zavod za zapošljavanje, zdravstvene ustanove

Suradnici: Gradsko društvo Crvenog križa, organizacije civilnog društva

#### Mjera 3.2. **Edukacija pružatelja usluga mladima i samih mladih s ciljem osvješćivanja o društvenoj odgovornosti i solidarnosti u odnosu prema mladima iz različitih kategorija rizika od socijalne isključenosti.**

- Educiranje pružatelja usluga mladima o prepoznavanju mladih u riziku od socijalne isključenosti, njihovim potrebama i metodama uključivanja
- Razvijanje programa edukacija za mlade koje će se provoditi u školama i organizacijama civilnog društva
- Organiziranje javne manifestacije s ciljem osvješćivanja javnosti
- Financiranje rada udruga s takvim programima, kao i javne manifestacije
- Razviti programe volontiranja s različitim skupinama mladih u riziku od socijalne isključenosti
- Uključiti mlade iz različitih skupina u riziku od socijalne isključenosti u volontiranje (inkluzivno volontiranje)

Nositelj: Grad Sisak, Gradsko društvo Crvenog križa

Suradnici: obrazovne ustanove, Centar za socijalnu skrb, organizacije civilnog društva

#### Mjera 3.3. **Pružanje podrške postojećim službama za socijalnu zaštitu kroz intenzivnije uključivanje organizacija civilnog društva.**

- Detektiranje organizacija civilnog društva za pojedine kategorije mladih u riziku od socijalne isključenosti, s posebnim naglaskom na one koje mogu biti provoditelji alternativnih odgojnih mjera (uključivati maloljetnike i mlađe punoljetne izvršitelje kaznenih djela).
- Pružanje podrške provoditeljima mjera u vidu edukacije provoditelja i financiranja programa
- Integriranje mladih u zajednicu kroz osigurane dodatne sadržaje i prostor za okupljanje mladih u središtu grada
- Uspostavljanje mobilnog tima za krizne intervencije

Nositelj: Centar za socijalnu skrb, Gradsko društvo Crvenog križa, Dječji dom Vrbina

Suradnici: Grad Sisak, Pučki pravobranitelj za djecu, Prekršajni sud, Općinsko državno odvjetništvo, Policijska uprava, Zavod za zapošljavanje, Zavod za javno zdravstvo, organizacije civilnog društva

### Mjera 3.4. **Razvoj programa obrazovanja i osposobljavanja mladih u riziku od socijalnog isključivanja, posebno mladih iz alternativne skrbi.**

- Poticanje razvoja programa formalnog i neformalnog obrazovanja i osposobljavanja za stjecanje kompetencija koje nedostaju na tržištu rada
- Razvijanje suradnje i umrežavanje svih relevantnih dionika u području obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada: obrazovnih ustanova, zavoda za zapošljavanje, obrtničke komore, gospodarske komore, poduzetničkog inkubatora i sl.
- Informiranje, senzibiliziranje i motiviranje mladih u riziku od socijalnog isključivanja za obrazovanje i osposobljavanje

Nositelj: Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport, branitelje i civilno društvo Grada Siska; Savjet mladih Grada Siska

Suradnici: Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatski zavod za zapošljavanje, srednje škole, Metalurški fakultet, Poduzetnički inkubator, organizacije civilnog društva

### Mjera 3.5. **Poticanje zapošljavanja mladih u riziku od socijalne isključenosti, posebno mladih koji izlaze iz alternativne skrbi.**

- Razvijanje poticaja za zapošljavanje mladih iz ove ciljne skupine
- Senzibiliziranje poslodavaca
- Razvijanje usluge podrške u traženju posla i zapošljavanju mladima u riziku od socijalne isključenosti, uključujući mlade iz alternativne skrbi
- Razvijanje usluga podrške poslodavcima koji zapošljavaju mlade u riziku
- Razvijanje socijalnog poduzetništva

Nositelj: Centar za socijalnu skrb, Dječji dom Vrbina

Suradnici: Sisačko-moslavačka županija, organizacije civilnog društva, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Poduzetnički inkubator, Gradsko društvo Crvenog križa

### Mjera 3.6. **Stambeno zbrinjavanje mladih iz alternativne skrbi i onih koji žive u nesigurnim stambenim uvjetima.**

- Izvršiti istraživanje i analizu stambenih prilika i potreba mladih u riziku koji žive u nesigurnim stambenim uvjetima te mladih koji su smješteni u alternativnoj skrbi; u suradnji s CZSS utvrditi broj mladih koji godišnje izlazi iz sustava socijalne skrbi da bi se mogle planirati mjere stambenog zbrinjavanja
- Izraditi gradski program socijalnog stanovanja za mlade u riziku koji žive u nesigurnim stambenim uvjetima
- Davati u najam pod povoljnim najamninama (subvencioniranje) stanova u vlasništvu Grada mladima koji su izašli iz alternativne skrbi
- Osiguravati krizni smještaj za mlade nakon izlaska iz alternativne skrbi (domova i udomiteljskih obitelji) uz izbjegavanje segregacije i stigmatizacije, te usluge podrške za što brži izlazak iz krize i socijalno uključivanje

Nositelj: Grad Sisak

Suradnici: Centar za socijalnu skrb, Dječji dom Vrbina, Gradsko društvo Crvenog križa

## PODRUČJE 4

### ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

#### **Pojam:**

Zdravstveno stanje mladih uvelike ovisi o stilu života i načinu ponašanja te stoga ciljevi zdravstvene zaštite mladih nisu usmjereni samo tjelesnom zdravlju, već uzimaju u obzir kompleksni društveni kontekst i utjecaje na mlade, koristeći raspoložive metode prevencije bolesti i promicanja zdravlja.

Ovaj program cilja ka smanjivanju rizika od bolesti koje se javljaju kao direktna posljedica rizičnih ponašanja kao što su prekomjerna konzumacija alkohola, pušenje duhana, upotreba psihoaktivnih tvari, konzumiranje droga, nepravilna prehrana, neadekvatna tjelesna aktivnost i sl.

Ovisnosti predstavljaju vrlo ozbiljan problem koji narušava psihosocijalno funkcioniranje mladog čovjeka.

Savjetovalište organizira i provodi savjetovanja za različite probleme i onda kad se definira problem koji pojedinac i/ili grupa ima, ali djeluje i preventivno te organizira edukativna predavanja s temama kao što su poteškoće učenja, mentalno zdravlje, reproduktivno zdravlje i drugo. Edukativni programi moraju biti usmjereni percepciji značaja očuvanja vlastitog zdravlja kao i pružanju podrške i pomoći kroz vršnjačke timove potpore. Vršnjačke skupine u školskom okruženju olakšavaju mladima usvajati pozitivne promjene u vlastitim zdravstvenim obrascima ponašanjima.

Također, rad s mladima s poteškoćama u razvoju javlja se kao posebna potreba budući da zahtijeva multidisciplinarni pristup i međusektorsku suradnju.

#### **Mjera 4.1. *Informiranje te osvješćivanje mladih i šire javnosti o prihvatljivom zdravstvenom ponašanju te reproduktivnom zdravlju.***

- Poticanje provedbe javnih kampanja na teme vezane uz zdravlje mladih, prevenciju štetnih navika te ovisnosti (kroz kontinuirano informiranje mladih o najčešćim i najrasprostranjenijim bakterijskim i virusnim, te spolno prenosivim bolestima poput klamidije, hepatitisa, HIV-a, HPV) na jednostavan, koncizan i zanimljiv način
- Informiranje mladih o očuvanju i ostvarenju reproduktivnog zdravlja (značaj reproduktivnog zdravlja, kako očuvati reproduktivno zdravlje, pravilan odabir kontraceptiva)
- Poticanje organiziranja edukativnih predavanja u srednjim školama u gradu Sisku
- Poticanje suradnje i partnerstva dionika u zajednici s ciljem stvaranja sinergije resursa za potrebe promocije zdravlja mladih
- Poticanje financiranja i sufinanciranja projekata i programa udruga koje se bave zaštitom zdravlja mladih
- Poticanje osnivanja savjetovališta za reproduktivno zdravlje

Nositelj: Savjet mladih Grada Siska, udruge mladih i za mlade, udruge u području zdravstva, Gradsko društvo Crvenog križa

Suradnici: Opća bolnica „Dr. Ivo Pedišić“ Sisak, Zavod za javno zdravstvo Sisačko – moslavačke županije, odgojno-obrazovne ustanove, organizacije civilnog društva

#### **Mjera 4.2. *Unapređenje mentalnog zdravlja.***

- Prepoznavanje i pružanje podrške mladima s psihološkim teškoćama kroz pojačanu podršku mladima u području mentalnog zdravlja

Nositelj: Javne ustanove iz područja zdravlja i socijalne skrbi, organizacije civilnog društva

Suradnici: Opća bolnica „Dr. Ivo Pedišić“ Sisak, Zavod za javno zdravstvo Sisačko – moslavačke županije, odgojno-obrazovne ustanove.

#### **Mjera 4.3. *Prevencija ovisnosti.***

- Educiranje mladih o vrstama ovisnosti i negativnim posljedicama istih, podizanje svijesti o važnosti prevencije ovisnosti kroz medije i sustav informiranja;
- Vršnjačka individualna edukacija, rad
- Provedba istraživanja, praćenje i analiza u svrhu dobivanja relevantnih statističkih podataka

Nositelj: Javne ustanove iz područja zdravlja i socijalne skrbi, udruge mladih i za mlade, udruge u području zdravstva, Gradsko društvo Crvenog križa

Suradnici: Opća bolnica „Dr. Ivo Pedišić“ Sisak, Zavod za javno zdravstvo Sisačko – moslavačke županije, odgojno-obrazovne ustanove.

#### Mjera 4.4. **Poticanje programa koji doprinose provedbi zdravstvenog odgoja i obrazovanja.**

- Poticanje razvoja i provedbe kvalitetnog programa zdravstvenog odgoja u školama u Sisku
- Osnajivanje nastavnickog kadra koji provodi zdravstveni odgoj
- Poticanje aktivnosti za mlade s temama o zdravlju
- Organizacija i provedba edukacija, program pružanja prve pomoći, edukacija i natjecanja iz pružanja prve pomoći,
- Edukacija prepoznavanja određenih zdravstvenih stanja i metoda samopomoći
- Promotivne kampanje za mlade (<18 god. s ciljem promocije dobrovoljnog darivanja krvi)

Nositelji: Obrazovne ustanove u gradu Sisku, Zavod za javno zdravstvo, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport, branitelje i civilno društvo Grada Siska, Gradsko društvo Crvenog križa

Suradnici: Udruge mladih i za mlade, organizacije civilnog društva

## PODRUČJE 5

### **AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU**

#### **Pojam:**

Politika je jedna od najznačajnijih ljudskih djelatnosti koju izvorno određuje racionalno djelovanje sa svrhom uređenja zajednice putem odlučivanja o zajedničkim poslovima. Utoliko isključenost mladih iz politike u pravilu znači i isključenost iz procesa odlučivanja o bitnim pitanjima razvoja društva, o njegovoj budućnosti, dakle neposredno o budućnosti svake mlade osobe.

Važno je ustrajati na promjeni javne svijesti o važnosti aktivnog sudjelovanja mladih, te na otvaranju društvenog i političkog prostora za djelovanje mladih, informiranje i obrazovanje mladih za sudjelovanje u demokratskom društvu i poboljšanje suradnje između gradskih vlasti i nevladinog sektora. U razvijanju mladih ljudi kao aktivnih građana u društvu, koji tom društvu pridonose, mijenjaju ga, suoblikuju i propituju, značajnu ulogu imaju i organizacije civilnog društva koje mladim ljudima često služe kao ulaz u takve društvene uloge aktivnih građana i koje ih potom afirmiraju i njeguju.

Uključivanjem u društvene aktivnosti koje su pristupačne svima, bez ikakvog oblika diskriminacije, mladi mogu dati svoj doprinos stvaranju društva svjesnijeg značaja solidarnosti i živjeti punim građanskim životom.

Iako su danas mladi manje odani tradicionalnim strukturama političkog i društvenog djelovanja (npr. političkim strankama, sindikatima) pa je njihova uključenost u demokratski dijalog na nižem stupnju, većina njih pokazuje jasnu želju za sudjelovanjem i utjecanjem na odluke koje se donose u društvu. Ipak, tendencijama koje pridonose pasivizaciji mladih (virtualizacija druženja; provođenje slobodnog vremena u komercijalnim prostorima; okupiranost sadržajima koji ne zahtijevaju nikakav intelektualni i fizički angažman; „odlijepljenost“ političkog, itd.) treba se pokušati suprotstaviti razvijanjem poticajnog okruženja za rad i djelovanje mladih, ponajprije kroz udruge mladih i za mlade, ali i kroz neformalne inicijative mladih.

Gradske institucije trebaju osigurati materijalne preduvjete za slobodan, kreativan i socijalno angažiran rad mladih, odnosno osigurati podlogu i okvir za samoorganizirane djelatnosti mladih.

Mladi ljudi predstavljaju ogroman potencijal za razvoj te je stoga iznimno važno podržati sve oblike njihovog aktivnog sudjelovanja, uključujući i volontiranje. U vremenu u kojem živimo poticanje mladih na volontiranje ima višestruku važnost jer, osim što predstavlja izvor društvene energije za pomoć skupinama u potrebi, ono je i iskustveni način osnaživanja mladih za aktivnu građansku ulogu u razvoju socijalnog i demokratskog društva. Volontiranje je izvrstan način da mladi, tijekom svog odrastanja, budu produktivni i aktivni članovi zajednice u aktivnostima primjerenima njihovoj dobi, tjelesnom i intelektualnom stupnju razvoja i vještinama koje ne predstavljaju rizik za njihovo zdravlje, razvoj i uspjeh u izvršavanju svakodnevnih obaveza. Volontiranje, osim što snažno doprinosi osobnoj afirmaciji i općem dobru, predstavlja način za stjecanje znanja i vještina koje mogu biti korisne i za tržište rada.

#### Mjera 5.1. **Poticanje provedbe neformalnog obrazovanja i informiranja mladih u obrazovnim ustanovama.**

- Poticanje udruga na razvijanje programa neformalnog obrazovanja za mlade, poput radionica, predavanja, tribina, promocija, info-dana, info sastanaka i sl.
- Poticanje provedbe navedenih aktivnosti u obrazovnim ustanovama
- Poticanje obrazovnih ustanova na provedbu neformalnog obrazovanja i informiranja mladih usmjerenog ka njihovom aktivnom sudjelovanju, samostalnom i/ili u suradnji s drugim lokalnim dionicima

Nositelj: Obrazovne ustanove, organizacije civilnog društva

Suradnici: Sisačko-moslavačka županija

### **Mjera 5.2. *Poticanje razvoja i vrednovanje volonterstva na području grada Siska.***

- Provođenje informativnih kampanja / promocija
- Sufinanciranje rada /programa i projekata udruga koje promiču volonterstvo u zajednici
- Provođenje edukacije za volontere i organizatore volontiranja sukladno Zakonu o volonterstvu
- Podizanje svijesti kod poslodavaca o važnosti vrednovanja volonterskog angažmana u svrhu lakšeg uključivanja volontera u tržište rada

Nositelj: Grad Sisak, Agencija lokalne demokracije/Volonterski centar Sisak

Suradnici: Hrvatski zavod za zapošljavanje, organizacije civilnog društva, javne ustanove

### **Mjera 5.3. *Poticanje razvoja volonterstva i volonterskih programa na lokalnoj razini.***

- Poticanje razvoja programa za uspostavu jače poveznice između organizacija civilnoga društva i obrazovnih institucija
- Pojačana financijska, tehnička i programska potpora programima usmjerenim ka razvoju volonterstva i volonterskih programa
- Poticati osnivanje i djelovanje školskih volonterskih klubova

Nositelj: Savjet mladih Grada Siska, Agencija lokalne demokracije Sisak

Suradnici: udruge mladih i za mlade, obrazovne ustanove, organizacije civilnog društva, sve javne ustanove.

### **Mjera 5.4. *Poticanje razvoja i vrednovanja udruga mladih i za mlade.***

- Poticanje umrežavanja udruga mladih na lokalnoj i regionalnoj razini kroz uspostavu kontakata s istima
- Poticanje umrežavanja udruga s obzirom na statutarne djelatnosti
- Poticanje umrežavanja udruga u osmišljanju i provedbi zajedničkih programa
- Poticanje većeg broja aktivnih mladih u udrugama kroz tehničku, financijsku i programsku potporu

Nositelj: Savjet mladih Grada Siska

Suradnici: organizacije civilnog društva, udruge mladih i za mlade

### **Mjera 5.5. *Poticanje i osiguravanje projektne, programske i institucionalne podrške udrugama mladih i za mlade, uključujući i klubove mladih, info-centre, centre za mlade, te volonterski centar i udruge koje se bave razvojem volonterstva.***

- Raspisivanje gradskih natječaja za programe i aktivnosti udruga mladih i za mlade, uključujući i klubove mladih, info centre, centre za mlade, volonterski centar te udruge koje se bave razvojem volonterstva; jasno određivanje postotka proračuna namijenjenog za rad s mladima i razvoj volonterstva na području grada Siska
- Osigurati namjenska sredstva u gradskom proračunu za potrebe financiranja/sufinanciranja programa održivosti udruga mladih i za mlade te volonterskog centra
- Provođenje edukacije, osiguravanje resursa (materijalnih i ljudskih) u svrhu razvoja udruga mladih i za mlade, uključujući i klubove mladih, info centre, centre za mlade i sl. te volonterskog centra i udruga koje se bave razvojem volonterstva



Nositelj: Grad Sisak, Agencija lokalne demokracije Sisak

Suradnici: organizacije civilnog društva, Agencija lokalne demokracije Sisak/Volonterski centar

## PODRUČJE 6

### **KULTURA I SLOBODNO VRIJEME MLADIH**

#### **Pojam:**

Djelovanje mladih u kulturi jedan je od osnovnih elemenata identiteta mladih i iznimno važno područje njihove afirmacije, komunikacije i stila života. To je zapravo područje kroz koje mladi kritički preispituju tradicionalne kulturne obrasce i naslijeđe kao dio svojeg identiteta. Stvarajući nove obrasce i estetiku, kreiraju prostor za vlastito prepoznavanje i djelovanje.

Nerijetko se pod pojmom kulture mladih podrazumijeva alternativno i izvaninstitucionalno kulturno stvaralaštvo mladih, no ti su segmenti tek jedan dio kulture mladih jer u nju spadaju i mnogi oblici institucionalnoga kulturnoga i umjetničkog stvaranja kroz koje se nastoji afirmirati puno veći broj mladih.

Slobodno vrijeme mladih poprilično je neorganizirano područje na koje država ima zanemariv utjecaj. Organizirana briga o slobodnom vremenu mladih ostaje na razini nevladinih organizacija, vjerskih zajednica i aktivnosti tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Participacija mladih u sustavu odlučivanja i kreiranja slobodnih aktivnosti je nedostatna. Kada mladi sami iniciraju, oblikuju i počnu provoditi programe osmišljavanja slobodnoga vremena, lokalna samouprava često ne nalazi načina da ih u tome podupre i ne osigurava im prostorne uvjete za rad. Zato se mnoge inicijative i poduhvati, suočeni s visokim troškovima hladnog pogona, najamnine i sl. postupno komercijaliziraju i time, suprotno osnovnoj ideji i načelima, smanjuju dostupnost širem krugu korisnika. Mnogi pokušaji samoorganiziranja mladih i pridonošenja lokalnoj zajednici svojim idejama, nakon početnog razdoblja entuzijazma, propadaju ili se zatambljuju zbog nedostatka financijskih sredstava i prostora za okupljanje, ali i zbog nepovjerenja zajednice.

U gradu Sisku ne postoje informativni mediji za mlade ili barem redakcije mladih unutar medija koji postoje - TV, radio, novine. Vrlo rijetko i neredovito izlaženje nekoliko «fanzina» ni u kom slučaju ne može biti dovoljno. Mladi su često prepušteni tržišnim kriterijima za najavu svojih aktivnosti, a o redovnom informiranju svojih vršnjaka, osim putem internetskih stranica, nema govora. Internet, pak, nije pristupačan većini mladih ljudi, prije svega zbog nedovoljnog informatičkog znanja, te zbog socijalnog stanja.

Također, među udrugama koje organiziraju slobodno vrijeme za mlade, a kojih nema dovoljno na području grada Siska, kvalitetna ponuda aktivnosti je preslabo. To se ponajprije očituje kroz male proračune s kojima udruge raspolažu, neadekvatne prostore u kojima djeluju, ali i needuciranosti voditelja i članova udruga u pronalaženju dodatnih novčanih sredstava za organiziranje sportskih, kulturnih i inih aktivnosti za mlade.

Velik utjecaj na udruge koje organiziraju slobodno vrijeme mladih ima i sama zajednica. Naime, predrasude koje postoje prema mladima uveliko štete razvoju udruga. Najčešće kada govorimo o predrasudama, a one se ponajprije odnose na konzumiranje alkohola, duhanskih proizvoda, droga i sl., svrstavamo udruge za mlade upravo na mjesta na kojima se takve aktivnosti provode. Stoga, (ne)uključenost zajednice u programe i aktivnosti koje udruge provode nije nimalo iznenađujuća.

#### **Mjera 6.1. *Otvaranje obrazovnih i gradskih ustanova prema neprofitnim organizatorima slobodnoga vremena mladih.***

- Organiziranje javnih debata i radionica u srednjim školama
- Predstavljanje udruga mladih i za mlade na satu razredne nastave
- Postavljanje informacijske točke u obrazovnim (škole) i gradskim (knjižnica) ustanovama te na drugim mjestima gdje se mladi okupljaju (sportski objekti, kafići, klubovi)
- Opremanje prostora za slobodno vrijeme učenika/studenata

Nositelj: Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport, branitelje i civilno društvo Grada Siska

Suradnici: Obrazovne ustanove, udruge mladih i za mlade, organizacije civilnog društva

**Mjera 6.2. *Sufinanciranje potreba mladih na planu kulturnih aktivnosti i ostalih oblika organiziranoga korištenja slobodnoga vremena iz lokalnog proračuna.***

- Osiguravanje sredstava u proračunu lokalne uprave
- Osiguravanje popusta učenicima i studentima, subvencioniranje programa u kulturi radi smanjenja financijske participacije mladih

Nositelj: Grad Sisak

Suradnici: organizacije civilnog društva, udruge mladih i za mlade, ustanove u kulturi Grada Siska

**Mjera 6.3. *Podizanje vidljivosti manifestacija te drugih kulturoloških sadržaja usmjerenih mladima.***

- Osiguravanje sredstava u proračunu lokalne uprave
- Osiguravanje promotivnih alata za povećanje vidljivosti sadržaja usmjerenih mladima
- Osiguravanje financijske potpore spomenutih alata

Nositelj: Grad Sisak

Suradnici: organizacije civilnog društva, udruge mladih i za mlade, ustanove u kulturi Grada Siska

## **PODRUČJE 7**

### **MLADI U EUROPSKOM I GLOBALNOM OKRUŽENJU**

#### **Pojam:**

Ovim Gradskim programom za mlade tematizira se i sudjelovanje mladih i organizacija mladih i za mlade iz Republike Hrvatske u procesima donošenja odluka i izradi politika za mlade na europskoj i globalnoj razini te njihova mobilnost.

Područje „Mladi i svijet“ Strategije za mlade EU temeljeno je na suradnji država članica Europske unije otvorenom metodom koordinacije, strukturiranim dijalogom s mladima, izradom izvješća o mladima na razini Europske unije, radom s mladima i drugim sličnim mehanizmima.

Neki od nabrojanih mehanizama već su prepoznati u postojećim područjima Nacionalnog programa za mlade za razdoblje od 2014. do 2017., dok se područje „Mladi u europskom i globalnom okruženju“ fokusira na sudjelovanje mladih, dionika sektora za mlade i za njih relevantnih institucija u izradi politika za mlade na razini Europske unije, Vijeća Europe i Ujedinjenih naroda te na poticanje mobilnosti mladih na europskoj i globalnoj razini.

Sukladno tome ovim Gradskim programom za mlade prepoznata je važnost sudjelovanja mladih u procesima donošenja odluka na spomenutim razinama, kao i njihovo sudjelovanje u adekvatnoj primjeni donesenih zaključaka i preporuka kako bi mladi svojim iskustvom, znanjem i perspektivama doprinijeli svom položaju i položaju svojih generacija kroz rad brojnih nadležnih ustanova.

Potrebno je poticati mobilnost mladih jer je to jedan od prioriteta za razmjenu iskustava, dobre prakse te postavljanje novih točaka učenja. "Europsku iskaznicu" dajemo kao primjer instrumenta koji kombinira informiranost mladih s uslugama i sadržajima međunarodnih organizacija koje djeluju na području mobilnosti mladih i mogućnostima programa Europske unije koji su usmjereni na razvoj turističke i obrazovne mobilnosti mladih (npr. Leonardo da Vinci, Erasmus+, Youth in Action, EVS, Europe Direct, ERYA, EYCA, Hostelling International omladinski hosteli i sl.).

**Mjera 7.1. *Poticanje sudjelovanja mladih s područja grada Siska u programima mladih i za mlade na međunarodnoj razini.***

- Osiguravanje potpore udrugama mladih i za mlade koje svojim programima promiču mobilnost mladih
- Osiguravanje potpore udrugama mladih i za mlade koje svojim programima rade na interkulturalnosti, interkulturalnom učenju i razmjenama mladih na području grada Siska

- Poticanje programa koji utječu ili doprinose razvoju i unapređenje europskih politika za mlade

Nositelj: Grad Sisak – Savjet mladih, organizacije civilnog društva, obrazovne ustanove.

Suradnici: Međunarodne organizacije mladih, krovne udruge mladih, pojedinci – mlade osobe s područja grada Siska aktivne na međunarodnoj razini, sve javne ustanove.

### **GRADSKI PROGRAM ZA MLADE GRADA SISKA**

Izrađen je u okviru istoimenog projekta, u okviru poziva za prijavu projekata Agencije za mobilnost i program EU, Program ERASMUS+, Ključna aktivnost 3 - Podrška reformi politika

O projektu:



Sufinancirano sredstvima  
programa Europske unije  
Erasmus+



Erasmus+



AGENCIJA ZA  
MOBILNOST I  
PROGRAME EU

Izdavač: Grad Sisak

Sadržaj uredio: Grad Sisak

Program će biti dostupan i u elektronskom obliku.

Listopad 2019. godine

**GPMI Sisak**

2020.-2024.

**PRAVNI TEMELJ:**

Statut Grada Siska („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj 12/09, 16/10, 9/11, 18/12, 4/13, 6/13-pročišćen tekst, 14/14, 9/15, 10/16, 6/18 i 18/18-pročišćeni tekst)

Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine

Zakon o savjetima mladih („Narodne novine“ broj 41/14)

Odluka o osnivanju Savjeta mladih Grada Siska („Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije“ broj 20/14)

**POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU AKTA:**

Sredstva za izradu Gradskog programa za mlade Grada Siska za razdoblje od 2020. do 2024. godine sufinancira Europska unija kroz Program Erasmus+ Ključna aktivnost 3 – Potpora reformi politika, a sredstva za provedbu aktivnosti Gradskog programa za mlade Grada Siska za razdoblje od 2020. do 2024. osigurat će se u Proračunu Grada Siska za 2020. - 2024. godinu u skladu s mogućnostima.

**OBRAZLOŽENJE:**

Grad Sisak u partnerstvu s Koordinacijom udruga mladih Siska provodi projekt Gradski program za mlade Grada Siska. Projekt je financiran sredstvima Europske unije kroz Program Erasmus+ Ključna aktivnost 3 – Potpora reformi politika.

Projektom se želi unaprijediti provedbu politika za mlade kroz uspostavu strukturiranog dijaloga između mladih i donositelja odluka u Gradu Sisku, mladima približiti važnost njihovog sudjelovanja u procesima donošenja odluka te ih potaknuti na uključivanje u procese predlaganja i izrade politike za mlade. Također, projektom se želi izraditi Gradski program za mlade Grada Siska za razdoblje 2020.- 2024. Ciljana skupina su mladi od 15 do 30 godina te predstavnici ustanova u gradu u svojstvu donositelja odluka.

Projekt se provodi na području grada Siska, od 1. veljače 2019. do 31. siječnja 2020. godine.

**Obrazac izvješća o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**

OBRAZAC	
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	GRADSKI PROGRAM ZA MLADE GRADA SISKA ZA RAZDOBLJE 2020. – 2024. GODINA
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	GRAD SISAK, UPRAVNI ODJEL ZA OBRAZOVANJE, KULTURU, SPORT, BRANITELJE I CIVILNO DRUŠTVO
Cilj i glavna tema savjetovanja	<p>Grad Sisak u partnerstvu s Koordinacijom udruga mladih Siska provodi projekt Gradski program za mlade grada Siska. Projekt je financiran sredstvima Europske unije kroz Program Erasmus+ Ključna aktivnost 3 – Potpora reformi politika.</p> <p>Projektom se želi unaprijediti provedbu politika za mlade kroz uspostavu strukturiranog dijaloga između mladih i donositelja odluka u gradu Sisku, mladima približiti važnost njihovog sudjelovanja u procesima donošenja odluka te ih potaknuti na uključivanje u procese predlaganja i izrade politike za mlade. Također, projektom se želi izraditi Gradski program za mlade grada Siska za razdoblje 2020.- 2024. Ciljana skupina su mladi od 15 do 30 godina te predstavnici ustanova u gradu u svojstvu donositelja odluka.</p> <p>Projekt se provodi na području grada Siska, od 1. veljače 2019. do 31. siječnja 2020. godine.</p> <p>Savjetovanje i uključivanje javnosti u postupak donošenja propisa provodi se u svrhu prikupljanja informacija o interesima, stavovima i prijedlozima zainteresirane javnosti vezanim uz određenu javnu politiku s ciljem podizanja razine razumijevanja i prihvaćanja ciljeva politike, ali i uočavanja slabosti i negativnih učinaka javne politike koje treba na vrijeme otkloniti.</p>
Datum dokumenta	11. studenog 2019.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Nacrt Gradskog programa za mlade objavljen je na internetskim stranicama Grada Siska <a href="http://www.sisak.hr">www.sisak.hr</a>
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	Savjetovanje je trajalo od 31. 10. – 10. 11. 2019. godine.
Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Tijekom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću pristiglo je očitovanje Agencije lokalne demokracije Sisak koje je uvaženo.

Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba internetskog savjetovanja nije iskazala dodatne financijske troškove.
----------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------